

Raad van de gemeente Emmen
Postbus 30001
7800 RA EMMEN

Gemeente Emmen

Classificatienummer:	3342	
No.:	09.0108300	
Dienst:	BELE	Afdeling: FRO
Team:		In beh. bij: ST
Geregistreerd:	20 JAN. 2009	
Om adv./ter afd./afschr. aan:		
Rappeldatum:	Kopie	Locatie: GR

Datum
19 januari 2009

Ons nummer
200804670/1/R1

Uw kenmerk

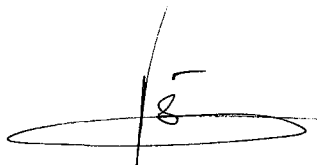
Onderwerp
Emmen
Bp.'tot ged'.ged. wijz. van het bp. Erica,
linten Ericasestraat/Kerkweg en
Verlengde Vaart

Behandelend ambtenaar
R.J. Devilee
070-4264591

Hierbij ontvangt u kopieën van nadere stukken die in de bovenvermelde zaak zijn ingediend.
Zoals u is meegedeeld, zal de zaak op 29 januari 2009 worden behandeld op een zitting.

Hoogachtend,

de secretaris van de Raad van State,
voor deze,

mr. H.H.C. Visser,
directeur Bestuursrechtspraak

Erica 15 januari 2009

Raad van State
t.a.v. Dhr. Devilee
Postbus 20019
2500EA Den Haag

Nummer: 200804670/1/R1

Onderwerp: Bp. Tot ged. Wijz. Bp. Erica linten Ericasestraat/verlengde herendijk.

Betreffende : reactie op de brief van Gemeente Emmen van 12 jan 2009.

Geachte Raad,

In dit schrijven wil ik U graag attenderen op het feit, dat het fijnstofemissie - rapport van de Gemeente Emmen geen realistisch beeld geeft van de hoeveelheid fijnstof aan de erfgrans van het bedrijf. Het rapport is digitaal opgesteld en er zijn zelfs gegevens, zoals neerslag en zoninstraling van schiphol gebruikt.

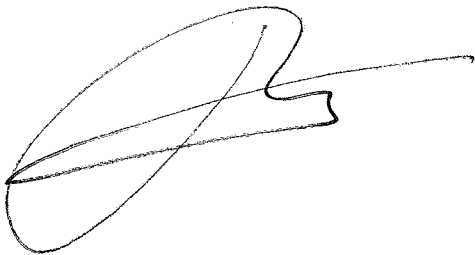
Om werkelijk te bepalen welke bijdrage de pluimveehouderij aan fijnstofconcentraties levert, moet de immissie (concentratie op leefniveau) bepaald worden. De hoogste immissieconcentratie moet bepaald worden vanaf de erfgrans. (zie bijlage)

Dit is niet gebeurd.

Hopelijk kunt U dit nog meenemen in Uw overwegingen.

Hoogachtend,

P. Bos
Ericasestraat 90
7887GC
Erica

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
15 JAN -2009	
ZAAKNR.	
AAN:	R1
BEHANDELD: DD:	PAR:

SenterNovem > InfoMil > Agrarische wetgeving > Landbouw > Vragen en antwoorden (Landbouw) > Fijn stof > Landbouw - Overige: Fijn stof en veehouderijen

Landbouw - Overige: Fijn stof en veehouderijen

Bijeenkomsten Nieuws Publicaties Overheden voor overheden

Vraag

Hoe moet ik de emissie van fijn stof afkomstig van een veehouderij in relatie tot luchtkwaliteit beoordelen?

Antwoord

Bij de beoordeling van een aanvraag voor een milieuvergunning voor een veehouderij moet de emissie van fijn stof getoetst worden aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer (voorheen Besluit luchtkwaliteit 2005). Alleen als de bijdrage 'niet in betekenende mate' (NIBM) is hoeft er niet aan de grenswaarden te worden getoetst. Voor een toelichting op het wettelijk kader voor luchtkwaliteit zie de pagina 'wettelijk kader en toelichting'.

Emissiefactoren fijn stof

Op grond van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (art. 66 en 67) moet voor de berekening van concentraties van fijn stof gebruik worden gemaakt van de emissiefactoren die door de minister van VROM zijn vastgesteld. De emissiefactoren fijn stof voor de veehouderij zijn gepubliceerd op de website van het ministerie van VROM. De emissiefactoren zijn per diercategorie en huisvestingssysteem weergegeven, overeenkomstig het systeem van bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij.

Immissie

Om te bepalen welke bijdrage de veehouderij levert aan de jaargemiddelde en vierentwintig-uurgemiddelde concentraties van zwevende deeltjes (fijn stof), moet de immissie (concentratie op leefniveau) bepaald worden. De hoogste immissieconcentratie moet bepaald worden vanaf de erfrens van de inrichting (buiten de erfrens). Op het terrein van de inrichting zelf hoeft niet getoetst te worden. Zie voor meer informatie de pagina 'Reikwijdte luchtkwaliteitseisen - arbeidsplaats'.

Op 1 juli 2008 heeft VROM naar alle gemeenten een brief gestuurd. In de bijlage bij die brief wordt een wijziging van het toetsingskader voor veehouderijen aangekondigd. Eén van de wijzigingen vloeit voort uit de nieuwe Europese richtlijn luchtkwaliteit en betreft de plaats waar concentraties moeten worden bepaald. Daartoe zou in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 als plaats waar concentraties moeten worden bepaald, de grens van de inrichting worden vervangen door een afstand van 70 meter van een denkbeeldig elastiek rond stallen. In de bijlage van de brief is aangegeven dat deze wijziging op korte termijn zou worden geëffectueerd. De vaststelling van het nieuwe toetsingskader heeft evenwel vertraging opgelopen of zal een andere vorm krijgen vanwege discussie over de interpretatie van het zogenaamde "toepasbaarheidsbeginsel" in de nieuwe Europese richtlijn. Zie: EU richtlijn luchtkwaliteit 2008. Wij raden het ten zeerste af om te anticiperen op de brief van VROM.

Op 19 december 2008 is een wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit in werking getreden. Met deze wijziging is het toepasbaarheidsbeginsel in de regelgeving vastgelegd. Daarnaast is ondermeer de toetsing van inrichtingen aangepast. De grens van de inrichting speelt daarbij nog wel een rol. Hoe dit precies voor veehouderijen uitpakt is nog niet bekend. In de toelichting bij de wijziging staat dat het voor de landbouwsector het voornemen is om met de sector en betrokken bestuursorganen hiervoor begin 2009 richtsnoeren of vuistregels te ontwikkelen. Zodra deze bekend zijn worden deze via de website van InfoMil verspreid.

Rekenmethode

Voor het berekenen van concentraties van inrichtingen zijn verschillende rekenmodellen bruikbaar. De modellen kunnen bijvoorbeeld de bijdrage van agrarische bronnen aan de luchtkwaliteit doorrekenen. Op de website van VROM is een overzicht opgenomen van de goedgekeurde rekenmodellen binnen hun toepassingsbereik (standaardrekenmethoden). De lijst met goedgekeurde modellen wordt regelmatig geactualiseerd (indien er nieuwe modellen zijn goedgekeurd door de minister van VROM). In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 staat meer informatie over de standaardrekenmethoden en wanneer deze gebruikt moeten worden.

In de praktijk bestaat de behoefte om zelf aan de slag te gaan met een rekenmodel. Het ministerie van VROM heeft daarom de opdracht aan KEMA gegeven om in 2008 een eenvoudig rekenmodel te ontwikkelen, genaamd ISL3a. De meest recente versie van dit model (2.0) is op de ISL3a pagina van de InfoMilwebsite te downloaden. Het rekenmodel betreft een gebruiksvriendelijke versie van het Nieuw Nationaal Model, dat een implementatie van standaardrekenmethode 3 is. Om deze reden heet het programma Implementatie Standaardrekenmethode 3 Luchtkwaliteit (ISL3a). Het is niet verplicht om gebruik te maken van dit programma, andere programma's (Pluim-plus, Stacks) zijn nog steeds toegestaan.

Aanbevolen wordt de beperkte immissietoetsMVP-stoffen (NeR) **niet** te gebruiken als een voortoets aan luchtkwaliteitsnormen. Er zijn aanwijzingen dat de 'Beperkte immissietoets' voor bepaalde situaties (o.a. fijn stof) de concentratiebijdragen van lokale bronnen op of buiten de grens van een inrichting kan onderschatten. Voor toetsing van de emissie van minimalisatieverplichte stoffen volgens de NeR systematiek is het model wel geschikt.

Niet in betekenende mate

Wanneer een uitbreiding 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de concentratie fijn stof kan de vergunning alsnog verleend worden. Dit volgt uit art. 5.16 Wm en het Besluit NIBM. Voor fijn stof houdt dit in een toename van 0,4 microgram/jaar (1% van de grenswaarde) voor de inwerking treding van het NSL en 1,2 microgram na de inwerkingtreding van het NSL (3% van de grenswaarde). Met behulp van ISL3a kan berekend worden of de bijdrage NIBM is. Zie voor een inschatting ook tabel 3.6 uit het ECN-rapport "fijn stof uit stallen". Eerder is op deze pagina een concepttabel voorgepubliceerd waarin dieraantallen waren genoemd die zouden worden opgenomen in de Regeling NIBM. De daarvoor benodigde wijziging van deze regeling zal echter nog enige tijd in beslag nemen. Pas als de wijziging van kracht is geworden kan deze bij de vergunningverlening worden toegepast. Om ongewenst anticiperen te voorkomen, is deze verwijderd. Zodra de wijziging van de Regeling NIBM in de Staatscourant is gepubliceerd, zal dat ook op de website van InfoMil bekend worden gemaakt.

Op de InfoMilpagina 'wettelijk kader en toelichting' is de in mei 2008 gepubliceerde Handreiking NIBM te vinden.

Aanvullende informatie

Tijdens de schakelag van 8 mei 2008, zijn er een aantal presentaties gegeven over fijn stof uit de veehouderij. U kunt ze hier downloaden: Inleiding door VROM, presentatie MOLO, presentatie Ede, presentatie ASG. De presentatie van de 2e schakelag van 25 september 2008 is te vinden in het verslag van de 2e schakelag.

Eén van de bijeenkomsten die in 2007 heeft plaatsgevonden was de DustConf 2007, op 23 en 24 april in Maastricht. Tijdens de DustConf 2007, een

internationaal congres over fijn stof dat zich richtte op reductietechnieken en concrete beleidsmaatregelen voor stationaire bronnen in de industrie en landbouw, is er ingegaan op de fijn stofproblematiek in de veehouderij. Enkele opmerkelijke punten uit de verschillende presentaties over landbouw staan in deze korte [samenvatting](#).

Tijdens de [voorlichtingsdag](#) van InfoMil over luchtkwaliteit op 6 december in Eindhoven zijn ook presentaties gegeven over fijn stof afkomstig van de veehouderij. Download hier de presentatie van de [provincie Noord-Brabant](#). Bij deze bijeenkomst werd ook de [notitie 'verminderen uitstoot fijn stof uit de landbouw'](#) verspreid.

Het rapport "[Opties voor reductie van fijn stof emissie uit de veehouderij](#)", RIVM uit december 2004 geeft een uitgebreid beeld van de huidige maatregelen om fijn stof uit stallen te beperken. Een aantal van de maatregelen worden nog steeds onderzocht op toepasbaarheid, kosteneffectiviteit, werkelijke reductie, dierenwelzijn en eventuele neveneffecten.